

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Hallintopolitiikan tulevaisuustyön eteneminen

Arja Terho

JUHTA 9.4.2014

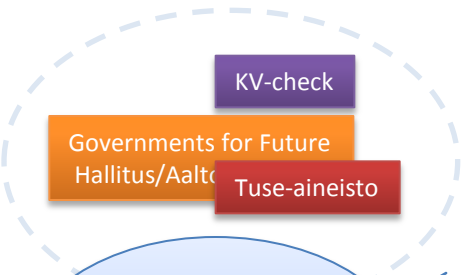
VN tulevaisuuskatsaukset HO-neuvotteluiden tueksi

Kartta koko prosessin osista
Yhteinen tunniste/logo/ilme

"Emme ole nähneet, kuulleet, käyttäneet ..."

Ministeriöiden tulevaisuuskatsaukset aiempina vuosina

Yhteinen toimintaympäristökuvaus
> Kaikki ministeriöt tekevät yhdessä

Ministeriöiden tulevaisuuskatsaukset 2014

- Sisällöt itsenäisesti
- Tuettu prosessi
- "Samanhenkisen käyttöliittymä"


```

XXX
XXXXXXXXXX
XXXX
1
2
3
4
5
    
```


- "Esivaalikone"
- Julkista keskustelua
- Miniseminaareja

2003
2006
2010
09.04.2014

2014 kevät

6/14
Toimintaympäristökuvausten julkistus

2014 syksy

9/14
Tulevaisuus-katsausten julkistus

JulkICT-toiminto

2015 kevät

Toimintaympäristökuvaukset TYKA

- Tukevat tulevaisuuskatsausten valmistelua
 - Yhteinen toimintaympäristökuvaukset tulevaisuuskatsausten pohjana
- TEA (tutkimus-, ennakointi-, ja arviointitoimintaa koordinoiva verkosto) valmistelelee
 - Pohjana 2009 TYKA: Yhdessä ja erikseen- Maailma ja Suomi 2010-luvulla
- Joukkoistetaan käynnistynyt – osallistukaa!

www.otakantaa.fi

Tulevaisuuskatsaukset

VNK:n ohje ministeriöille

- Max. 10 sivua
 - Keskeisimmät pitkän aikavälin haasteet ja toimintavaihtoehdot
 - Virkatyö
- Tilanne- ja kehitysarviot yhteiskunnalliseen keskusteluun ja hallitusneuvottelujen pohjaksi
- Yhtenäinen käyttöliittymä
- Ei valmiita linjauksia tai ratkaisuja hallitusneuvotteluja varten
- Valmisteluprosessin tulisi palvella ministeriöiden keskipitkän aikavälin suunnittelua ja strategiatyötä

Tulevaisuuskatsaukset: rakenne

- Ministeriön vastuulla olevan politiikka-alueen toimintaympäristön tiivis kuvaus (1 sivu)
 - Alan kansallinen ja kansainvälinen kehitys tiiviisti
 - Mitä erittäin merkittäviä asioita on tulossa esim. erityisesti EU:sta tai kansainvälisistä järjestöistä
 - Viite toimintaympäristökuvaukseen, vain jos jotain jäänyt pois
- Keskeiset teemat (n. 5 teemaa)
 - Vaihtoehtoisia kehityskulkuja teemoista huomioiden että polut/suunnat ovat erihintaisia
 - Vaihtoehtojen analyysia / vaikutusnäkökulmia / ratkaisumalleja
- Teemoja voi syventää tarjoamalla käyttäjille linkkejä ajankohtaisiin julkaisuihin ja internet- sivuihin

Tulevaisuuskatsaukset eteneminen ja aikataulua

- Tarkastelu kansliapäällikkökokouksessa 17.3. ja toukokuussa
- Yhteinen julkistamistilaisuus syyskuussa 2014
- VNK tekee ministeriöiden tulevaisuuskatsauksista tiiviin analyysin 2014 loppuun mennessä
- Analyysin pohjalta käydään keskustelua eri tahojen kanssa vuoden 2015 alkupuolella

Hallintopolitiikan tulevaisuustyö

- Työtä koordinoiva ryhmä 2 henkilöä/osasto
- Vaihe 1: n. 10 väittämää tulevaisuuden hallinnosta
- Vaihe 2: väittämien testaaminen => vaihtoehtoiset skenaariot
- Vaihe 3: 2-5 teemaa, vaihtoehtoista kehityskulkua ja tarvittavia muutoksia hallinnon toimintaan kehityksen ohjaamiseksi tavoiteltaville poluille

Hallintopolitiikan tulevaisuustyö

Mitä materiaaleja on olemassa

- Hallinnonalan strategiatyö
- Governments for the Future- raportit
- Gartenerin raportit
- JulkICT- strategia
- Avoimen tiedon periaatepäätös
- Aluehallinnon uudistuksen selonteko 2013
- Kuntalain perustelumateriaalit
- Asiakaspalvelu 2014 raportti www.vm.fi/asta
- Valtionosuusuudistuksen perustelut
- Asiakkuusstrategia
- Henkilöstöhallinnon strategia valmistumassa

Hallintopolitiikan tulevaisuustyö

1. Hallinto on ymmärrettävä ja yhtenäinen
2. Palvelut tuotetaan tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti
3. Palvelut ovat turvallisia ja luotettavia
4. Hallinto on joustava kehityksen hyödyntäjä ja kokeilija
5. Resurssit kohdennetaan vaikuttavasti ja tuloksellisesti
6. NN

1. Hallinto on ymmärrettävä ja yhtenäinen

Juhtan kokouksessa 9.4.2014 täydennetty

- Hallintopolitiikan tulevaisuus & hallinnon ymmärrettävyys – väärin asetettuja kysymyksiä
- Miksi hallinnon pitäisi olla ymmärrettävä –pitäisikö sen paremminkin olla toimiva?
- Kuntien ja valtion hallinto & yritykset - selvä käsitys (yhteisestä) hallintorakenteesta
- Pitäisi puhua julkisen sektorin yhteentoimivuudesta ja asiakaslähtöisyydestä
- Yhtenäisemmän näköiset palvelut (palveluarkkitehtuuri)
- Toiminta-arkkitehtuurit ensin yhtenäiseksi ja yhteentoimiviksi
- Viitearkkitehtuuri, josta paljon puhutaan, on kuitenkin vain pieni siivu – tarvitaan isompi kokonaisuus, toimintoarkkitehtuuri
- Arkkitehtuurin pitää olla toiminnan mahdollistaja (esim. yhteistyötä kuntien ja valtion viranomaisien kesken) – ei kuitenkaan liian tiukkaa arkkitehtuuria

2. Palvelut tuotetaan tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti

JUHTAn kokouksessa 9.4.2014 täydennetty

- Ei kuulosta uudelta, hieman liturginen fraasi
- Kovin kulunut termi
- [Ehdotus otsikon uudelleen muotoiluksi]: Palvelut uudistetaan vastaamaan asiakastarpeiden muutosta
- Miten liittyy kohtaan 4. 'Hallinto on joustava kehityksen hyödyntäjä ja kokeilija'?
- Tiedot joustavasti käytettävissä
- Asiakkaan tunnistaminen – oikea konteksti kuhunkin palveluun
- Mekanismit palvelujen tuottamiseen
- Asiakaslähtöisyys antaa väärän signaalin kunnissa – palvelut ilmaisia -> lisäävät kysyntää ja kustannuksia
 - Optimointi
 - Asiakas = käyttäjä
- Ei pelkästään asiakaslähtöinen – se kuitenkin kokoaa näkymän

3. Palvelut ovat turvallisia ja luotettavia

JUHTAn kokouksessa 9.4.2014 täydennetty

- Mietitäänkö liikaa hallinnosta lähtien (vrt. ed. kalvo)
- Asiakkaan tietojen jakaminen asiantuntijoille (esim. terveyspalveluissa; valtuuttaminen)
- Omien tietojen tarkistaminen
- Pitää tunnistaa/erottaa milloin tarvitaan vahvaa tunnistamista ja milloin ei (byrokratia tappaa luottamuksen)
- Tunnistetaan millä alueilla eri toimijat voivat turvallisesti tehdä yhdessä/jakaa tietoja

4. Hallinto on joustava kehityksen hyödyntäjä ja kokeilija

JUHTAn kokouksessa 9.4.2014 täydennetty

- Siiloutumisesta ja sektoriajattelusta päästävä pois
- Keskitetty hallinto ei ole joustava kehityksen hyödyntäjä
- Toimintoon liittyvä kokeilut
 - Pitää olla mahdollisuus epäonnistumiseen
 - Ketterä kehittäminen
 - Ei voida laittaa toisen asioita kuntoon ja kokeilla toisen puolesta; kokeilut toiminnosta vastaavien kesken
 - Kokeiluja ei pidä keskittää vain jollekulle
- Digitaalinen data avoimesti kaikkein käyttöön – hallinto ei välttämättä ole paras innovaattori, myös muut päästettävä hyödyntämään
- Omaehtoisuuden lisääminen – muutkin otetaan mukaan palvelutuotantoon
- Vähemmän normiohjausta

5. Resurssit kohdennetaan vaikuttavasti ja tuloksellisesti

JUHTAn kokouksessa 9.4.2014 täydennetty

- ”Pitäisi ihme tapahtua jotta tämä toteutuisi”
- Päällekkäisiä tehtäviä hallinnossa – väistämättä purettava (ja tehtävä yhteistyö kunta ja organisaatio rajojen yli)
- Uudelleen kohdentaminen tehtävä – henkilöresurssit vähentyvät koko ajan
- Asiakkaiden segmentointi ja ohjattava resursseja sinne missä tarve suurin
- Selkeät valtakunnalliset tavoitteet (substanssia koskevat)
-